

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Освітня програма Соціальна педагогіка

Спеціальність 231 Соціальна робота

Галузь знань 23 Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від “27” серпня 2021р.

м. Івано-Франківськ – 2021р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Психологія вищої школи
Освітня програма	Соціальна педагогіка
Спеціальність	231 Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота
Освітній рівень	Магістр
Статус дисципліни	Нормативна
Курс/семестр	1 / 1
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета: формування у студентів системи знань, умінь і навичок з психології вищої школи, які допомогли б майбутнім фахівцям в галузі соціально-педагогічної діяльності доцільно застосовувати ефективні методики викладання, враховуючи вікові особливості розвитку психічних процесів, станів і властивостей майбутніх фахівців, продуктивно розвивати їх індивідуальні особливості і творчі здібності.

Завдання: вивчення теоретичних основ психології вищої школи, ознайомлення з основними психологічними проблемами вищої школи, опанування знаннями про психологічні особливості навчально-виховного процесу у вищій школі, про вікові особливості психології студентства та особливості їх комунікації з ровесниками і науково-педагогічними працівниками ЗВО, розуміння специфіки науково-педагогічної діяльності та шляхів її вдосконалення, розвиток професійно важливих якостей особистості студентів.

Компетентності

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі соціальної роботи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність розробляти і управляти проектами.

ЗК 3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 6. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 10. Здатність працювати в команді.

ФК 1. Здатність до розуміння та використання сучасних теорій, методологій і методів соціальних та інших наук, у тому числі методи математичної

статистики та кількісні соціологічні методи, стосовно завдань фундаментальних і прикладних досліджень у галузі соціальної роботи.

ФК 2. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення.

ФК 3. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації.

ФК 5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства.

ФК 6. Здатність до оцінки процесу і результату професійної діяльності та якості соціальних послуг.

ФК 7. Здатність до професійної рефлексії.

ФК 8. Здатність до спільної діяльності та групової мотивації, фасилітації процесів прийняття групових рішень.

ФК 9. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців.

ФК 10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість задля вирішення соціальних проблем через упровадження соціальних інновацій.

ФК 11. Здатність виявляти професійну ідентичність та діяти згідно з цінностями соціальної роботи.

ФК 12. Здатність до критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства.

ФК 14. Здатність до ефективного менеджменту організації у сфері соціальної роботи.

Програмні результати навчання

РН 1. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

РН 4. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук.

РН 6. Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опановувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості.

РН 9. Виконувати рефлексивні практики в контексті цінностей соціальної роботи, відповідальності, у тому числі для запобігання професійного вигорання.

РН 17. Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Предмет і завдання психології вищої школи	Розуміти основні поняття та категорії психології вищої школи. Визначати предмет і завдання психології вищої школи. Знати структуру психології вищої школи. Аналізувати зв'язок психології вищої школи з іншими галузями знань.	Опрацювати відповідні наукові джерела, підготувати інформаційне повідомлення: «Основні напрями реформування освіти XXI століття та проблеми сучасної психології вищої школи»
2.	Психологія діяльності та особистості викладача вищої школи	Розуміти зміст діяльності викладача вищої школи. Надавати психологічну характеристику науково-педагогічної діяльності та особистості викладача вищої школи. Аналізувати професійну компетентність та майстерність викладача вищої школи. Виділяти особливості діяльності викладача при різних стилях педагогічної взаємодії. Визначати типологію особистості викладача та його професіограму.	Опрацювати відповідні наукові джерела, підготувати наукове повідомлення на тему: «ЗВО як чинник професіоналізації майбутнього фахівця»
3.	Загальна психологічна характеристика періоду пізньої юності	Вміти надавати психологічну характеристику студентського віку як періоду пізньої юності. Визначати новоутворення студентського віку. Виділяти типологічні особливості студентів. Аналізувати навчально-професійну діяльність у студентському віці. Формувати професійну спрямованість студента.	Опрацювати відповідні наукові джерела, описати типологічні особливості студентів, що виявляються в навчально-професійній діяльності та поведінці
4.	Психологічна характеристика	Визначати психологічні особливості та рівні розвитку	Опрацювати відповідні наукові

	студентської групи	студентської групи, її структуру. Аналізувати соціально-психологічні явища в студентській групі та їх вплив на особистість студента. Розуміти значення соціально-психологічного клімату у групі. Володіти методами дослідження особливостей соціально-психологічного клімату у студентській групі. Виділяти роль куратора, викладача в життєдіяльності студентської групи.	джерела, проаналізувати соціально-психологічний клімат у своїй групі та визначити його вплив на працездатність.
5.	Психологічні особливості навчально-професійної діяльності студентів	Розуміти психологічні принципи організації навчально-професійної діяльності студентів. Визначати мотиваційну складову учіння студента. Аналізувати розвиток творчого потенціалу студентів під час навчання у ЗВО. Виділяти критерії ефективності учіння та основні причини неуспішності студентів і шляхи їх подолання.	Опрацювати відповідні наукові джерела, підготувати наукове повідомлення на тему: «Самоосвіта та самовиховання студента, їх значення в професійному зростанні».
6.	Психологічний аналіз педагогічної взаємодії викладача та студента	Здійснювати психологічний аналіз видів спілкування у в ЗВО. Визначати рівні спілкування викладачів і студентів. Аналізувати психологічні проблеми взаємин викладачів і студентів. Розуміти особливості педагогічного конфлікту, стадії його розвитку та поведінку сторін конфлікту.	Опрацювати відповідні наукові джерела, підготувати наукове повідомлення на тему: «Особливості педагогічного конфлікту, стадії його розвитку, поведінка сторін конфлікту».

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	–
Семінарське заняття	25
Самостійна робота	5
Індивідуальне заняття	20
Залікова контрольна робота	50
Максимальна кількість балів	100

Оцінювання здійснюється за національною та ЄКТС шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи (Див. пункт «8.3. Види контролю» Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»).

Поточний контроль відбувається за результатами виконання самостійних робіт (опрацювання літератури, написання рефератів, конспектування першоджерел, ведення психологічного словника).

Оцінювання на семінарських заняттях відбувається за п'ятибальною шкалою. На завершення теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок на семінарських заняттях в 5-бальній шкалі множиться на коефіцієнт 9 і додається 5 балів за самостійну роботу і 50 балів за контрольну роботу.

Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50 .

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		
Семінарські заняття	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1					25
Самостійна робота																5		5
Індивідуальні завдання														20				20
Залікова контрольна робота																	50	50
Всього за тиждень	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	20		5	50	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше

Література:

1. Будник О., Кондур О., Михайлишин Г., Рідей Н. Діагностика управлінсько-квалітологічної компетентності здобувачів освіти у закладах вищої освіти. Збірник наукових праць «Цифрова освіта» (за ред. І. Цепенди та О. Будник). Івано-Франківськ, 2021.
2. Городиська В., Пантюк М., Міляєва В. Педагогіка та психологія вищої школи : тексти лекцій. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ ДДПУ, 2014. 307 с.
3. Дуткевич Т.В., Максимчук Н.П. Психологія вищої школи (курс лекцій): Навчальний посібник. Кам'янець-Подільський, 2010. 158 с.
4. Кудіна В.В. Юрченко В.І. Психологія вищої школи : курс лекцій. К. : КСУ, 2004. 176 с.
5. Михайлишин Г., Мандро Л. Навички особистої ефективності як складова професійної компетентності соціального працівника. Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи: зб. наук. пр. / [редкол.Л.Б. Лук'янова (голова), Аніщенко О.В. (заступникголови) та ін.]; Ін-тпед. освіти і освітидорослих імені Івана Зязюна НАПНУкраїни. Київ, 2021. Вип. 1 (19). 184 с.
6. Мороз О.Г. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. / О.Г. Мороз, О.С. Падалка В.І. Юрченко / за заг. ред. О.Г. Мороза. К. : НПУ, 2003. 267 с.
7. Подоляк Людмила Григорівна, Юрченко В.І. Психологія вищої школи : практикум [Текст]: навч. посібник. Рек. МОН. К.:Каравела, 2012. 336 с.
8. Подоляк Людмила Григорівна, Юрченко В.І. Психологія вищої школи [Текст]: підручник. Рек. МОН; 4-те вид., випр.,і доп. К.:Каравела, 2014. 360 с.
9. Психологія вищої школи : підручник / О.І. Власова, В.А. Семиченко, С.Ю. Пащенко, Я.Г. Невідома / за ред. О. І. Власової. К. : ВПЦ «Київський університет», 2015. 405 с.
10. Психологія вищої школи: підручник. 2-ге вид. Л.Подолюк. Рек. МОН. К.:Каравела, 2008. 352с.
11. Семенова А.В., Гурін Р.С., Осипова Т.Ю. Основи психології і педагогіки: Навч. посіб. К.: Знання, 2006. 319 с.
12. Семиченко В.А. Психологія педагогічної діяльності : навч. посіб. для студ. вищих пед. навч. закл. К. : Вища школа, 2004. 336 с.
13. Туркот Т.І., Коновал О.А. Педагогіка та психологія вищої школи [Текст]: навч. посібник. Херсон: Олді-плюс, 2013. 466 с.
14. Туркот Тетяна Іванівна Психологія і педагогіка вищої школи [Текст]: навч.посібник. 2-е вид., доп., Рек. МОН. Херсон: Олді-плюс, 2013. 516 с.
15. Pasięka N., Pasyęka M., Sheketa V., Mykhailyshyn H., Kondur O., Varvaruk M. Method for Finding a Plan for Solving Mathematical Problems as Component of Information Technology // Proceedings of the 2nd International Workshop on Modern Machine Learning Technologies and Data Science (MoMLLeT+DS 2020). Volume I: Main Conference, Lviv- Shatsk, Ukraine, June 2-3, 2020. P. 367-383. www.ceur-ws.org/Vol-2631/paper28.pdf Scopus

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи м. Івано-Франківськ, вул. Бандери, 1 каб. 802 тел. (0342) 57-00-05 kspsr@pnu.edu.ua
Викладачі	Михайлишин Галина Йосипівна Кулик Іванна Василівна
Контактна інформація викладача	+0988583584 halyna.mykhailyshyn@pnu.edu.ua +380677047023 ivanna.kulyk@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Політика курсу полягає у гуманістичній спрямованості щодо поваги до особистості студентів як майбутніх фахівців своєї справи, академічній доброчесності, педагогічному співробітництві між викладачем та студентами, поданні та засвоєнні навчального матеріалу різними методами та способами зручними для студентів та викладача, розвиток інтелектуальних здібностей та практичних навиків у майбутній професійній діяльності.

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: – Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»– Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».– Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”.– Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/
Пропуски занять	Можливість і порядок відпрацювання пропущених

(відпрацювання)	студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. стор. 4.). Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Виконання завдань пізніше встановленого терміну	У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) стор. 4-5. Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Невідповідна поведінка під час занять	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/
Додаткові бали	Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу. За рішенням кафедри професійної освіти та інноваційних технологій студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019). Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування

	результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/ Рекомендовані платформи Coursera, Prometheus .

Викладачі

Михайлишин Г.Й.

Кулик І.В.